

WYMAGANIA W ZAKRESIE DOKUMENTACJI NIEZBĘDNEJ DO PROCESU ATESTACJI DLA WYROBÓW DO KONTAKTU Z WODĄ PRZEZNACZONĄ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI

Skład materiałowy wyrobu można przekazać w formie [deklaracji](#)

DLA MATERIAŁÓW METALOWYCH

- informacja o gatunku stopu (*grade*) i jego składzie procentowym,
- w przypadku powłok cynkowych² - wynik badania składu finalnej powłoki cynkowej lub badań migracji metali.

UWAGA:

1. *Materiały metalowe muszą być zgodne z wymaganiami określonymi w ramach systemu 4MS, skład tworzyw sztucznych powinien być zgodny z wymaganiami rozporządzenia Komisji (WE) Nr 10/2011z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie materiałów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością Dz.U. L 12 z 15.01.2011, s.1 z późn. zm. i rozporządzenia (WE) nr 1935/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uchylającego dyrektywy 80/590/EWG i 89/109/EWG, Dz.U. L 338 z 13.11.2004, s. 4-17.*
2. *Zakład Bezpieczeństwa Zdrowotnego Środowiska zapatruje się negatywnie na stosowanie powłok cynkowych w instalacjach ciepłej wody użytkowej oraz w systemach grzewczych z uwagi na następującą w takich warunkach szybką korozję powyższego materiału.*
3. *Zakład Bezpieczeństwa Zdrowotnego Środowiska z dniem 1 kwietnia 2022 r. zaprzestaje wydawania atestów higienicznych na hydranty wykonane z aluminium, stosowane w instalacjach służących do zaopatrzenia ludzi w wodę do spożycia. Atest higieniczny na powyższe wyroby będzie możliwy do uzyskania wyłącznie na zastosowanie w instalacjach przeciwpożarowych.*
4. *Zakład Bezpieczeństwa Zdrowotnego Środowiska stoi na stanowisku, że powłoki niklowe lub niklochromowe służące do powlekania korpusów i wylewek baterii, złączek, zaworów (w tym kul zaworów) i innych elementów armatury wodociągowej w systemach wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi mogą być stosowane wyłącznie na ich powierzchni zewnętrznej, nie mającej styczności z wodą. Z doświadczeń Zakładu wynika, iż powierzchnie niklowane pozostające w bezpośrednim kontakcie z wodą są źródłem przenikania do wody znacznych ilości niklu, mogącego osiągać wysokie stężenia, wielokrotnie przewyższające wartość dopuszczalną.*

DLA MATERIAŁÓW ORGANICZNYCH

- dane dla każdego składnika: nazwa chemiczna, nr CAS, nazwa handlowa (jeśli dotyczy), nazwa i adres producenta, karta charakterystyki;
- [deklaracja dotycząca niestosowania w nich substancji niedozwolonych w świetle obowiązujących regulacji prawnych](#)
- wyniki badań migracji (testu wymywalności) dla wyrobu finalnego według normy PN-EN 12873-2:2022-05, dedykowanej wyrobom, których właściwości fizyczne i chemiczne zmieniają się w czasie lub po wykorzystaniu ich na budowie lub według normy EN 12873-1 dla pozostałych wyrobów.
- wyniki badania podatności wyrobu finalnego na tworzenie się obrostów mikrobiologicznych – powstawanie biofilmu (np. wg normy EN 16421).

DLA MATERIAŁÓW CEMENTOWYCH

- dane dla każdego składnika: nazwa chemiczna, nr CAS, nazwa handlowa (jeśli dotyczy), nazwa i adres producenta, karta charakterystyki.
- [deklaracja dotycząca niestosowania w nich substancji niedozwolonych w świetle obowiązujących regulacji prawnych](#)
- wyniki badań migracji wg normy EN 1444
- wyniki badań w zakresie zawartości naturalnych izotopów promieniotwórczych potasu K-40, radu Ra-226, i toru Th-228 (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2020 r., poz.33)

DLA PREPARATÓW CHEMICZNYCH STOSOWANYCH W PROCESACH UZDATNIANIA WODY

- dane dot. składu i stopnia zanieczyszczenia preparatu
- etykieta wyrobu i instrukcja stosowania wyrobu
- karta charakterystyki

Zakład Bezpieczeństwa Zdrowotnego Środowiska NIZP PZH-PIB akceptuje wyniki badań wykonanych za granicą w niezależnych, akredytowanych laboratoriach wraz z wystawionymi na ich podstawie certyfikatami sanitarnymi lub higienicznymi (np. **DVGW, KIWA, WRC, NSF, ACS, WRAS**). Wystarczające jest przesłanie ich w formie kopii, bez konieczności tłumaczenia na język polski, o ile zostały one sporządzone w języku angielskim, niemieckim lub francuskim. Należy jedynie zwrócić uwagę, że nie mają tu zastosowania certyfikaty odnoszące się do właściwości technicznych wyrobów ani certyfikaty systemów zarządzania jakością posiadanych przez producenta (np. CE, ISO).

UWAGA:

Podczas procesu atestacji akceptowane są:

- *wyniki badań migracji oraz wyniki badania podatności wyrobu finalnego na tworzenie się obrostów mikrobiologicznych (powstawanie biofilmu) nie starsze niż 6 lat od daty ich wykonania.*
- *aktualne zagraniczne certyfikaty sanitarne lub higieniczne wraz z wynikami badań.*

W przypadku ponownego ubiegania się o wydanie atestu higienicznego na dany wyrób z wykorzystaniem wcześniejszych wyników badań należy dołączyć oświadczenie o niezmienności składu

chemicznego/materiałowego wyrobu, technologii produkcji oraz braku zmiany w zakresie producentów komponentów/surowców stosowanych do wytwarzania wyrobu finalnego.

W razie braku wyników niezbędnych badań laboratoryjnych można je wykonać w laboratoriach na terenie Polski:

BADANIA MIGRACJI

w wybranych laboratoriach w zakresie parametrów ustalonym po indywidualnej konsultacji z NIZP PZH - PIB,

BADANIE PODATNOŚCI NA POWSTAWANIE BIOFILMU

Badanie to można wykonać w NIZP PZH - PIB po uprzednim uzgodnieniu z panem mgr Adamem Guśpiellem, tel. (22) 54 21 464, aguspiel@pzh.gov.pl (badanie to jest obecnie obowiązkowe dla wszystkich wyrobów z tworzyw sztucznych i mieszanek gumowych).

Dane dotyczące składu wyrobu przekazywane w trakcie trwania procedury atestacyjnej objęte są ścisłą poufnością, a dostęp do nich mają jedynie osoby do tego upoważnione, rozpatrujące sprawę. Istnieje możliwość formalnego porozumienia, co do poufności danych – umowa dwustronna.

UWAGA:

1. Zakład Bezpieczeństwa Zdrowotnego Środowiska NIZP PZH – PIB nie ocenia pod względem higienicznym urządzeń do jonizacji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Omawiane urządzenie, poprzez jonizację wody, powoduje zmiany jej właściwości fizykochemicznych, których obiektywna ocena dostępnymi metodami nie jest możliwa, a co do których istnieją przesłanki teoretyczne wskazujące na możliwy negatywny wpływ na bezpieczeństwo wody dla zdrowia. Dotyczy to przede wszystkim powstawania aktywnych form tlenu (wolnych rodników tlenowych), mogących powodować uszkodzenie komórek i tkanek oraz wykazujących silne działanie prozapalne. Nie jest w związku z tym możliwe wydanie atestu higienicznego, potwierdzającego bezpieczeństwo wpływu omawianego urządzenia na jakość wody.

2. Zakład Bezpieczeństwa Zdrowotnego Środowiska NIZP PZH-PIB uważa stosowanie pakietów Inianych do uszczelnienia instalacji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi za niekorzystne ze względów higienicznych. Pakiety Iniane jako materiał organiczny w środowisku wilgotnym mogą sprzyjać namnażaniu się mikroorganizmów, a tym samym mieć negatywny wpływ na mikrobiologiczną jakość wody oraz jej zapach. Atesty higieniczne na pakiety Iniane mogą obejmować wyłącznie ich stosowanie w instalacjach grzewczych i kanalizacyjnych.